

O B S A H

I. Světový význam moderní ruské literatury. — Vznik apolitismu pod vlivem reakce. — Dekadence. — Částečný návrat k »učitelství«. — *A. P. Čechov*. — Smutek a tvůrčí stesk Čechova. — Všední dny života a odmítnutí banality. — Humoristické jiskry. — Drobné povídky. — Dramata: »Ivanov«; »Racek«; »Strýc Váňa«; »Tři sestry«; »Višňový sad«. — Výprava moskevského uměleckého divadla. 5

II. *L. Andrejev*. — Syntesa nového slohu a starých zákonů. — Realistický směr prvotní tvorby. — Hrůzy života: »V mlze«; »Život Vas. Fivejského«; »Červený smích«. — Evangelická temata: »Lazar«; »Juda z Kariotu a j.«. — Negace světa, pokud je v něm zlo: »Tma«. — Symbolická tvorba: »Život člověka«; »Anatema«; »Oceán«; »Masky«. — Ještě o realismu Andrejevově: »Kateřina Ivanovna«; »Professor Starycin«. — Obraz dnešních dnů: »K hvězdám«; Studentská dramata; »Král, zákon, svoboda«. 22

III. *M. Gorkij*. — Stejnost názorů na umění Tolstého a Gorkého. — Anarchičnost názorů. — »Bosjačestvo« a jeho objasnění: »Drobné povídky«; »Na dně«. — Idea ponížených a uražených u Gorkého a Dostojevského. — Prostředí drobné buržoasie: »Měšťáci«. — Jednotvárnost talentu. — Proletariát poprvé uveden Gorkým do ruské literatury. — Socialistická tendence: »Mát«. 38

IV. *Arcybašev*. — Pohlavní otázka a názor na ni Čechova a Andrejeva. — Zájem veřejnosti o ni. — Vzájemné nepřátelství pohlaví u Arcybaševa: »Sannin«; »Žárlivost«; »U poslední hranice«; »Nepřátelé«; »Válka«. — Bahno provincie. — Význam prostředí. —

U talentovaného spisovatele odráží se současnost. —
»Dělník Ševyrev«. — *Kuprin*. — Život cirku a kočujících divadel. — Drobné povídky. — Důstojnické prostředí: »Souboj«; »Drobné povídky«. — Otázka padlých žen. — »Jáma« jako vyzvání k spravedlnosti. — Její význam a úspěch v Rusku. 54

V. Modernism a jeho evoluce. — Starší modernisté: *Balmont*, *Brjusov*. — Psychologický rozdíl druhého pokolení modernistů. — *A. Blok*. — »Verše o Překrásné Dámě«. — »Dvanáct«. — Tragism života v ruském a západoevropském pojetí. — Veliký stesk ruské literatury. 70

VI. Zájem modernistů o otázky filosofie a kritiky. — »Věchi« a jejich vystoupení. — Ruský marxism a náboženská hloubání. — Neoslovanofilové a hledatelé Boha. — Vliv Dostojevského a V. Solovjeva. — Ruský messianism. — Navázání na staré slavjanofilstvo. — Skutečnost ve spektru víry. 94